

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Valsts atbalsta komercdarbībai uzraudzība

SAM 5.6.2. un SAM 3.3.1.

25.01.2018., Rīgā

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Valsts atbalsta komercdarbībai (VA) uzraudzības vispārējie jautājumi

VA projektu uzraudzības sistēma kopumā neatšķiras no neatbalsta projektu uzraudzības, taču ir jomas/ jautājumi, kuros VA projektiem ir specifisks regulējums, piemēram:

- Projekta dokumentācijas glabāšanas termiņš
- Izmaksu attiecināmības periods un nosacījumi
- Projekta grozījumi
- Privātā finansējuma piesaiste
- Nomas tiesību izsole
- Izmaksu- ieguvumu analīzes (IIA) pārrēķins

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Projekta dokumentācijas glabāšanas termiņš

- ar VA saistīta projekta dokumentāciju glabā 10 gadus, sākot no dienas, kad ir piešķirts VA.

VA tiek piešķirts ar CFLA vai pilsētas vērtēšanas komisijas lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu vai atzinumu par nosacījumu izpildi.

- Ja VA sniedz saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 48. vai 56. pantu, dokumentāciju glabā atbilstoši Komisijas regulas Nr. 480/2014 noteiktajam projekta dzīves ciklam.

Ja viena projekta ietvaros atbilstoši infrastruktūras veidam ir noteikti dažādi dzīves cikli, dokumentāciju glabā atbilstoši garākajam projekta dzīves ciklam

Izmaksu attiecināmības periods un nosacījumi

Izmaksas ir attiecināmas **no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas**, un **būvdarbu līgumu slēdz un ar ieguldījumiem saistītus būvdarbus uzsāk pēc projekta iesnieguma iesniegšanas.**

Izņēmums ir:

- projekta pamatojošās dokumentācijas sagatavošanas izmaksas
- zemes iegādes izmaksas
- *de minimis* atbalsts, projektu pamatojošās dokumentācijas sagatavošanai

kas ir attiecināmas, ja tās veiktas pēc 2014. gada 1. janvāra;

- Izmaksas sabiedrisko pakalpojumu (ūdenssaimniecības un (vai) siltumapgādes) sniedzēja infrastruktūrai, kas ir attiecināmas no MK noteikumu spēkā stāšanās dienas

Izmaksu attiecināmības periods un nosacījumi

Sniedzot VA saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 14. (MVU), 48., 56. pantu (*pašvaldībai*), Komisijas regulas Nr. 702/2014 14. pantu (*zemnieku saimniecībām*) un Komisijas regulas Nr. 1388/2014 27., 28., 31. un 42. pantu (*zvejnieku saimniecībām*) :

- projekta vadības personāla atlīdzības izmaksas, kas radušās uz uzņēmuma (pakalpojuma) līguma pamata
- būvdarbu izmaksas
- autoruzraudzības, būvuzraudzības, arheoloģiskās uzraudzības izmaksas
- izmaksas, kas saistītas ar būves nodošanu ekspluatācijā, un nekustamā īpašuma iegādes izmaksas
- publicitātes pasākumu izmaksas

ir attiecināmas, ja tās veido projekta ietvaros radīto pamatlīdzekļu vērtību.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Projekta grozījumi

Projekta daļai, kurā paredzēts VA, nedrīkst veikt grozījumus, palielinot projekta publisko attiecināmo finansējumu

Projekta izmaksu pieauguma gadījumā finansējuma saņēmējs to sedz no privātā neattiecināmā finansējuma, ierosinot atbilstošus projekta grozījumus

Šādu grozījumu gadījumā veicams IIA pārrēķins

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Privātā finansējuma piesaiste

Pašvaldība kā finansējuma saņēmējs projektam privāto finansējumu var piesaistīt:

- Ņemot aizņēmumu Valsts Kasē uz tirgus nosacījumiem un likmēm vai privātā kredītiestādē
- No saviem saimnieciskās darbības ieņēmumiem

Vēršoties Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomē norādāmas precīzas aizņēmuma summas, kas nepieciešamas uz atvieglotiem un kas uz tirgus nosacījumiem.

Privātais finansējums pilnā apjomā piesaistāms līdz projekta īstenošanas beigām.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Privātā finansējuma piesaiste

2018.gadā pašvaldībām ir paredzēts jauns aizņēmuma mērķis aizņēmumiem Valsts Kasē-

Eiropas Savienības fondu ierobežotās projektu iesniegumu atlases projektu priekš finansēšana.

Saņemot aizņēmumu pirms līguma par projekta īstenošanu noslēgšanas ar CFLA, pašvaldības pilnībā uzņemas risku par VA esamības izvērtējumu projektā un nepieciešamību aizņēmumu (vai tā daļu) saņemt uz tirgus likmēm.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Nomas tiesību izsole

Komersantu, kurš nomās no finansējuma saņēmēja projekta ietvaros attīstīto teritoriju vai ēku un ar to saistīto infrastruktūru, vai komersantu, kurš veiks nekustamā īpašuma apsaimniekošanu, izvēlas atklātā, caurskatāmā un nediskriminējošā veidā, par infrastruktūras izmantošanu nosakot tirgus cenu.

Dokumentācija, kas to pierāda, CFLA iesniedzama pēc nomas tiesību izsoles veikšanas.

- izsoles sludinājums
- neatkarīga eksperta atzinums par objekta tirgus cenu
- protokols par izsoles rezultātu paziņošanu

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Nomas tiesību izsole

Dokumentācija iesniedzama:

- Reizē ar maksājuma pieprasījumu, ja komersants izvēlēts projekta īstenošanas laikā
- Reizē ar rādītāju pārskatu, ja komersants izvēlēts pēc projekta pabeigšanas

Nomas tiesību izsole veicama ievērojot:

- MK noteikumu Nr.515 «Noteikumi par publiskas personas mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem» regulējumu
- MK noteikumu Nr.735 «Noteikumi par publiskas personas zemes nomu» regulējumu

Atbalsta intensitāte

VA gaidījumos atbalsta intensitāte parasti ir mazāka. Tā tiek noteikta atbilstoši SAM MK noteikumiem:

- procentuālā izteiksmē- ne vairāk kā 45%, 50%, 55% (projekta sadarbības partnerim privātajam komersantam)
- Kā starpība starp attiecināmajām izmaksām un pamatdarbības peļņu no ieguldījuma
- Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem- 85%
- De minimis- 100%

Viena projekta ietvaros izmaksām var būt dažādas atbalsta intensitātes, piemēram, ja projektā ir gan darbības ar VA, gan bez tā, vai arī paredzēts de minimis atbalsts.

Atmaksa tiek veikta atbilstoši maksājuma apliecinošajiem dokumentiem konkrētajai darbībai, nevis pēc vidējās atbalsta intensitātes.

Atbalsta likmi katrai darbībai aprēķina IIA (19.darba lapa «ERAF likmes»)

Ja vienā projektā kā partneri ir iesaistītas vairākas pašvaldības (piem, SAM 5.6.2. Latgales projekti), katrs partneris var sagatavot individuālu IIA

Centrālā finanšu un
ligumu aģentūra

Izmaksu- ieguvumu analīzes (IIA) pārrēķins

Ja VA sniedz saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 48. un 56. pantu (*pašvaldībai*) un ja attiecīgajā projektā vai projekta daļā projekta pārskata periodā (projekta dzīves cikla laikā) ir radusies lielāka peļņa no pamatdarbības, nekā projektā plānots, finansējuma saņēmējs projekta pārskata perioda (projekta dzīves cikla) beigās veic šo izmaksu un ieguvumu analīzes pārrēķinu un CFLA atmaksā starpību starp faktisko un plānoto peļņu no pamatdarbības (MK noteikumu Nr.593 35.¹ punkts un MK noteikumu Nr.645 36.¹ punkts)

Pamatlīdzekļa derīgās lietošanas laiks var atšķirties no projekta dzīves cikla. Ja derīgās lietošanas laiks pārsniedz projekta dzīves ciklu, IIA norādāma atlikusī vērtība.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Izmaksu- ieguvumu analīzes (IIA) pārrēķins

Ja projektā tiek veiktas būtiskas izmaiņas, piemēram, pretēji projektā plānotajam, infrastruktūra tiek atsavināta, IIA pārrēķins veicams negaidot IIA noteiktā dzīves cikla beigās, jo uzskatāms, ka projekta dzīves cikls beidzas ar būtiskajām pārmaiņām.

Ja ar saimniecisko darbību nesaistīts projekts tā ieviešanas gaitā vai uzraudzības periodā pēc tā pabeigšanas kļūst par projektu, kas saistīts ar saimniecisku darbību, finansējuma saņēmējs no privātā finansējuma atmaksā sadarbības iestādei visu saņemto publisko finansējumu.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Paldies!

Dinija Frijāre, CFLA Teritoriju infrastruktūras attīstības projektu nodaļas vecākā
eksperte

25.01.2018., Rīga